

matur thellësinë e ujit dhe qëndrueshmërinë e terrenit.

- Nëse udhëtoni me automjet, mos bllokoni rrugët, në mënyrë që ekipet shpëtimtare të mund të funksionojnë.
- Mos shkoni nëpër rrugët e përmytura, nëkalimet apo kalimet nëntokësore. Uji mund të jetë për i thellë se sa duket, e niveli i ujit mund të ju shkatërrojë juve dhe automjetin tuaj.
- Në rast se uji ju rrethon, lëshoni automjetin dhe, nëse keni mundësi, kaloni në një terren më të lartë.
- Evitoni zonat ku dihet se ka rrëshqitje toke ose rrëpirë.
- Kushtojuni vëmendje instruksioneve të dhëna nga institucionet kompetente. Ato i menaxhojnë situatat e jashtëzakonshme dhe koordinojnë ekipet e shpëtimtarëve.

Si të silleni pas përmytjeve?

- Dëgjoni raportet e lajmeve në lidhje me furnizimin me ujë, si dhe është uji i pijshëm.
- Shmanguni nga uji i përmytjeve – ai mund të jetë i ndotur nga llumi, vaji, benzina ose përmytjet e kanalizimit fekale. Uji mund të jetë edhe me tension elektrik për shkak të kabllave nëntokësore.
- Evitoni ujin që lëviz.
- Kini kujdes nga zonat ku përmytjet janë tërhequr, rrugët mund të jenë të dëmtuara dhe të rrezikshme.
- Kthehuni në shtëpitë tuaja vetëm pas që shërbimet kompetente të lajmërojnë se është e sigurt.
- Mos i përdorni pajisjet elektronike para se t'i kontrolloni.
- Pastroni dhe bëni dezinfektimin e të gjitha sipërfaqeve.
- Qëndroni larg nga ndërtesat e rrethuara me ujëra të përmytjeve.
- Kini kujdes në rast të hyrjes në ndërtesa për shkak të dëmtimeve të fshehta që mund të kishin ndodhur.
- Rregulloni gropat septike të dëmtuara dhe sistemet tjera të kanalizimit sa më parë të jetë e mundur – nëse janë të dëmtuara, mund të kthehen në një rrezik të madh shëndetësor.
- Pastroni dhe dezinfektoni të gjitha gjërat që janë lagur. Llumi që mbetet pas ujit të përmytjeve mund të përmbajë pjesë të përmytjeve të kanalizimit ose lëndë kimike.
- Nëse vëreni se ka kafshë të ngordhura, njoftoni shërbimet kompetente në numrat e telefonit 123 ose 112.

OPŠTINA ULCINJ
KOMUNA E ULQINIT

CRNA GORA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
DIREKTORAT ZA VANREDNE SITUACIJE

EKOLOŠKI POKRET
ENVIRONMENTAL MOVEMENT

ZVOGËLIMI I RREZIKUT NGA PËRMBYTJET

osce Organization for Security and
Co-operation in Europe

EUROPA
INTEGRATION
ÄUSSERES
BUNDESMINISTERIUM
REPUBLIK ÖSTERREICH

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

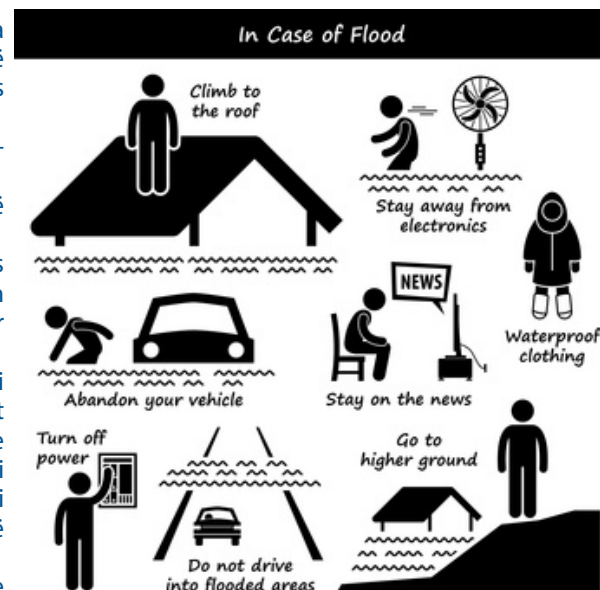
Çfarë duhet të bëjmë që të mos të vijnë deri te përmbytjet dhe për t'i zbutur pasojat e tyre?

- Njihuni me historinë e rasteve të përmbytjeve në zonën tuaj.
- Përgatitni një plan tuajin për të mbrojtur vetën e vetë, familjen tuaj dhe pronat në rast të përmbytjeve.
- Gjatë periudhave kur nuk ka përmbytje, silluni në mënyrë të përgjegjshme, mos hidhni mbeturina në lumenj, përranj dhe kanale.
- Nëse tashmë shihni se në shtretër të lumenjve dhe në kanale ka mbeturina, njoftoni shërbimin komunal dhe merrni pjesë në aksione të pastrimit të rrjedhave të ujërave.
- Në qytetet ku, për shkak të reshjeve të mëdha të shiut vjen deri tek derdhja e fortë e ujërave, mos hidhni mbeturina dhe mos i mbuloni kapanxhat për derdhjen e ujërave atmosferike.
- Mos i bllokoni rrjedhat e ujërave për të krijuar akumulim gjatë periudhës së verës.
- Përgatitni rezervat bazike të ushqimit, ujit dhe ilaçeve.
- Vendosini pajisjet elektronike në një lartësi të sigurt.
- Sipas mundësisë, përgatitni thasët me rërë të cilët, në rast të përmbytjes, mund ti vendosni në hyrje dhe mbyllini të gjitha pikat në shtëpi ku mund të depërtojë uji.
- Informohuni për rrugët e evakuimit dhe vendet e sigurta për evakuim.
- Nëse jetoni poshtë një dige, informohuni për sinjalin e rrezikut, sa kohë ju nevojitet që të largoheni dhe cili është kufiri i sigurt për tu larguar në rast të shkatërrimit të digës.
- Bëni planin se si ti njoftoni banorët tjerë në ndërtesë (apo shtëpitë në afërsi) me rrezikun nga përmbytjet, masat parandaluese dhe procedurat e mbrojtjes dhe shpëtimit.
- Përmes mjeteve të informimit përcillni gjendjen dhe paralajmërimet për përmbytjet e mundshme.

Si të silleni gjatë përmbytjeve dhe evakuimit?

- Përcillni informacionet përmes radios, televizionit dhe përmes internetit për të qenë të informuar në mënyrë adekuate.
- Në qoftë se ekziston rreziku nga vërshimet, menjëherë kaloni në katin më të lartë të shtëpisë. Mos prisni instruksione për këtë.
- Bëhuni kooperativë dhe bashkëpunoni me ekipet shpëtimtare.
- Mbani veshjet dhe mbathjet që ju mbrojnë nga uji.
- Përforconi masat e higjienës personale, për të ruajtur shëndetin tuaj dhe për të parandaluar epidemitë.
- Mos e pini ujin nga ujësjellësi deri sa të bindeni se është i sigurt për përdorim, sepse në zonat e përmbytura uji mund të jetë i kontaminuar nga ndotja. Deri atëherë, pini ujin e ambalazhuar, të zier dhe të dezinfektuar.
- Mos i prekni pajisjet elektronike nëse jeni të lagur apo jeni me këmbë në ujë.
- Mos e përdorni telefonin, përveç nëse është e domosdoshme, sepse ashtu do të kontribuoni mos ngarkimit të rrjeteve dhe linjave telefonike që janë të nevojshme për organizimin e shpëtimit dhe evakuimit.
- Nëse nuk keni mundësi ta lëshoni shtëpinë tuaj, shkoni në katin më të lartë dhe aty prisni ekipet shpëtimtare.

Nëse duhet të evakuoheni – lëshoni shtëpinë tuaj:

- Fikini të gjitha pajisjet elektronike, fikeni gazin si dhe energjinë elektrike nga çelësi kryesor i ndryshimit.
- Bëni evakuimin e kafshëve shtëpiake, dhe në rastin kur kjo nuk është e mundur, lirojini ato nga objektet ku qëndrojnë.
- Merrni me vete gjërat urgjente të parapërgatitura. Mos harroni ti merrni dokumentet personale dhe ilaçet e domosdoshme, sepse ekziston mundësia se do të jeni jashtë shtëpisë për një periudhë më të gjatë.
- Në asnjë mënyrë mos kaloni përmbi ura ose të ecni krah lumenjve, vërshimeve, pjerrësive etj. Mos ecni përmbi përranjve dhe pragjeve të lumenjve. Vala e përmbytjes mund të ju marrë.
- Me kujdes përcillni tabelat udhëzuese dhe të gjitha informacionet tjera të lëshuara nga institucionet përgjegjëse. Kështu do të evitoni të shkoni në zona të rrezikshme.
- Mos ecni nëpër ujë që lëviz, sepse uji me thellësi prej 15 cm mund të shkaktojë rënie. Nëse ju duhet të kaloni nëpër ujë – ecni atje ku uji nuk lëviz. Përdorni një shkop për ta

